

Секція: Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

Шкода Влада Миколаївна

студент кафедри товарознавства та митної справи

Київського національного торговельно-економічного університету

м. Київ, Україна

Генералов Олександр Валентинович

к. е. н., доцент

Київський національний торговельно-економічний університет

м. Київ, Україна

АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАКОРДОННОГО РИНКІВ

ЛАКОФАРБОВИХ МАТЕРІАЛІВ

Аналіз ринку лакофарбових матеріалів (ЛФМ) в Україні є складним процесом через низку причин, серед яких можна виділити розбіжність у визначенні термінів "лакофарбові матеріали" та "лакофарбова продукція" (ЛФП), що впливає на порівняння статистичних даних обсягів виробництва та реалізації; відсутність певних критеріїв збору та обробки статистичного аналізу ринку; велика кількість малих підприємств, обсяги виробництва яких важко відстежувати для формування звіту статистики; затяжне оприлюднення офіційних даних Державним комітетом статистики.

Проблеми дослідження стану та перспектив розвитку українського ринку ЛФМ у різні роки висвітлювалися в роботах І. Бакус, Д. Ісакової, О. Золотарьової, Т. Караваєва, М. Бойко, О. Мельник та ін.

На українському ринку ЛФМ спостерігається та відбувається тенденція зміни міжринкового співвідношення композицій на основі органічних розчинників та водно-дисперсійних (ВД) ЛФМ [1]. На рис. 1 наведено сумарні обсяги виробництва ЛФМ у млрд. дол провідних світових виробників ЛФМ за 2014-2016 рр. відповідно даних про щорічні обсяги продажів компаній журналу Coatings World.

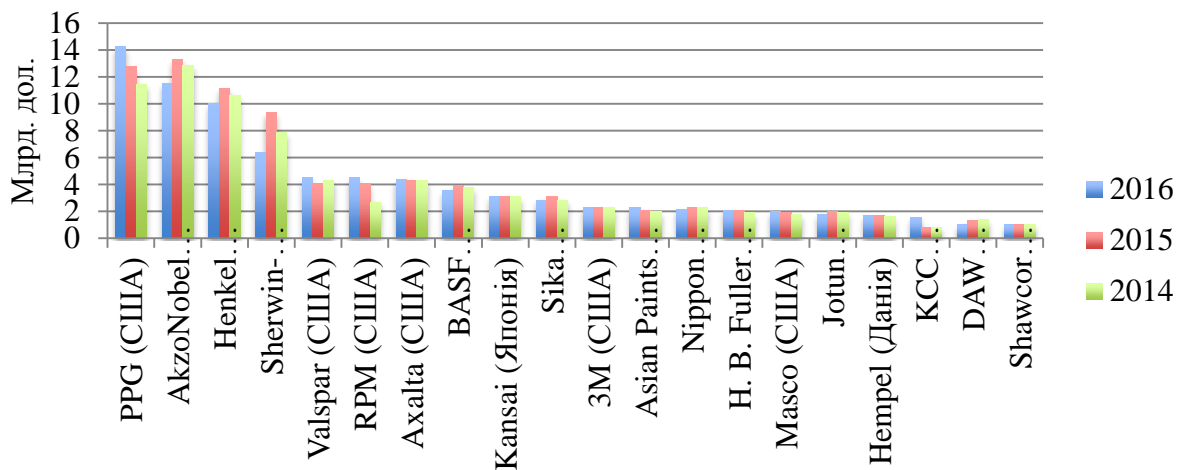
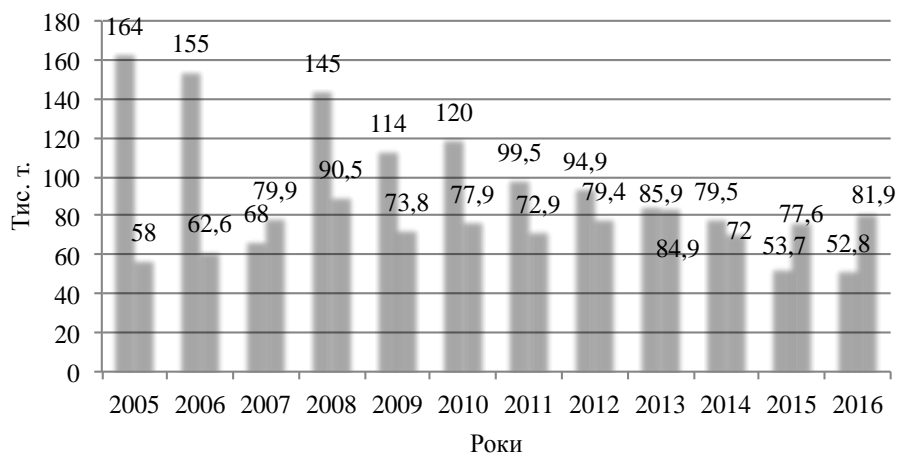

Рис. 1. Обсяги продажів ЛФМ провідними фірмами-виробниками у млрд. дол. у 2014-2016 рр.

Світовими лідерами продажів ЛФМ є компанії PPG (США), AkzoNobel (Нідерланди) та Henkel (Німеччина). За даними аналітичної групи Transparency Market Research (TMR) світовий попит до 2019 року збільшиться до 153,9 млрд. дол., щорічне зростання становитиме 5,4%. ВД ЛФМ користуються найбільшим попитом [1].

На рис. 2 наведемо динаміку та структуру виробництва ЛФМ в Україні за видами дисперсного середовища протягом 2005-2016 рр.

ЛФМ на основі органічних розчинників   Водно-дисперсійні ЛФМ

Рис. 2. Динаміка та структура виробництва ЛФМ в Україні за видами дисперсного середовища в 2005–2016 рр.

Протягом 2014-2016 рр. відмічається падіння сумарних обсягів виробництва ЛФМ. Порівнюючи показники обсягів виробництва ЛФМ на основі органічних розчинників 2014 із 2015 та 2016 рр., різниця значень складає зменшення на 25,8 тис.т. та на 26,7 тис.т. відповідно. Аналізуючи ті самі роки для ВД ЛФМ простежується динаміка збільшення на 5,6 тис.т. у 2015 р. порівняно з 2014, та на 9,9 тис.т. у 2016 р. порівняно із 2015. На рис. 3 наведемо динаміку виробництва основних ЛФМ у 2014-2015 рр. [3].

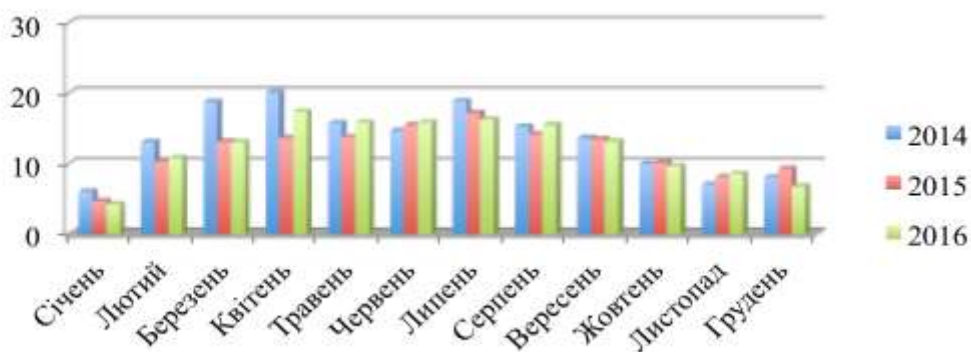

Рис. 3. Динаміка виробництва ЛФМ протягом 2014-2016 рр. у розрізі місяців

За показниками динаміки виробництва ЛФМ протягом 2014-2016 рр. можна сказати, що перспективним є успішний розвиток ринку адже країна володіє великим потенціалом можливостей та потужностей.

За даними Держкомстату, на сьогодні, в Україні нараховується більше 200 виробників, з яких не більше 20 випускають близько 70% усієї продукції у країні. Лідерами серед них є «Снежка Україна», «Мефферт Ганза Фарбен» (ТМ «Дюфа», ТМ «МГФ»), «ЗИП» (ТМ «Зебра», «Триора», «Мальва»), «Тиккурила Україна» (ТМ «Колорит»), «Капарол Днепр» (ТМ «Альпина»), «Фейдаль УА» (ТМ «Фейдаль»), «Полисан» (ТМ «Полисан»), ЧП Олейников (ТМ Smile) та інші [4].

Серед продукції закордонних виробників найбільш відомими українським споживачам є виробники Caparol, Tikkurila, Akzo Nobel, Remmers, Johnstones, Teknos. В Україну імпортують ЛФМ більше 30 країн. Структура імпорту ЛФМ на органічній основі та ВД ЛФМ не є однаковою.

Наведемо на рис. 4 структуру імпорту ЛФМ в Україну за видами дисперсного середовища протягом 2007-2016 рр.

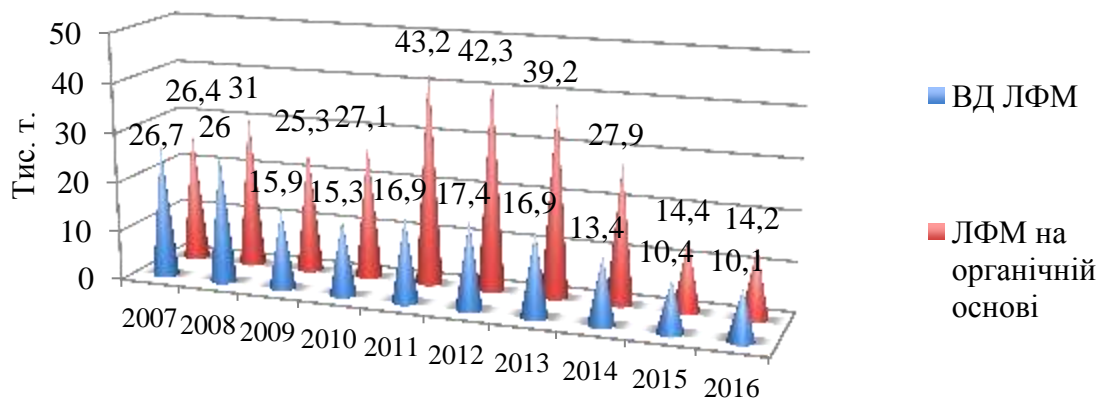

Рис. 4. Структура імпорту ЛФМ в Україну за видами дисперсного середовища протягом 2007-2016 рр.

Найвним є зростання обсягів імпорту, що становить збільшення значення на 7,5%. Протягом 2009-2010 рр. загальний обсяг імпорту знизився на 28% та 26% відповідно. У 2012–2013 рр. зросла ЛФМ на органічній основі і знизилися показники ВД ЛФМ. Порівнюючи 2014 та 2013 рр. спостерігається скорочення імпорту ЛФМ на 26,4%, а у 2015 р. по відношенню до попереднього року – ще на 40%. Можна зробити висновок, що імпорт ЛФМ на органічній основі переважає над імпортом ВД ЛФМ, проте, спостерігається тенденція зниження обсягів імпорту ЛФМ двох видів. На мал. 6 наведемо динаміку імпорту в Україну ЛФМ протягом 2007-2016 рр. у вартісному вираженні [5].

Спостерігається тенденція до підвищення середньої вартості імпортованих ЛФМ, проте, її значення залишається низьким для обох видів, що можна пояснити заниженням митної вартості при імпорті продукції.

Експортні операції з ЛФМ на органічній основі переважають над операціями з ВД ЛФМ. Саме на ВД ЛФМ на сьогодні зорієнтований здебільшого український ринок, що пояснюється низкою переваг даного виду продукції [6].

Фахівці вважають, що у 2017-2018 рр. відбудеться поступове зростання показників розвитку виробництва. Однією з тенденцій є збільшення попиту на матеріали професійного та напівпрофесійного сегменту ЛФМ, що використовується для работ з утеплення, оздоблення та декорування внутрішніх площ приміщень та фасадів будівель. Таким чином, можна сказати, що галузь готова до європейської інтеграції. Це, в свою чергу, дає можливість українським виробникам виходити на світові ринку збуту продукції та слугуватиме мотиваційним рушієм розвитку [6].

Література

1. Свидерский В.А. Состояние, структура и перспективы развития рынка лакокрасочной продукции в Украине / В.А. Свидерский, Т.А. Караваев // Лакокрасочные материалы и их применение. — 2010. — №9. — С. 8–16.
2. Шкода В.М., Мережко Н.В. Аналіз ринку лакофарбових матеріалів / В.М. Шкода // Матеріали всеукраїнської практично-пізнавальної конференції. — 2017. — №8. — С. 3–8.
3. Водно-дисперсионные ЛКМ индустриального назначения / Лакокрасочная промышленность. — 2012. — № 20(314). — С. 20.
4. Зовнішня торгівля України, основні країни-контрагенти. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/cstat/f3/showstat>
5. Обсяг імпорту та експорту товарів за кодами УКТЗЕД. — Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/cstat/f11/showstat>
6. Статистичний бюлетень Виробництво промислової продукції за видами в Україні за січень-грудень 2016 року. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>